

**Bruxelles, 4. listopada 2024.
(OR. en)**

14191/24

**ACP 104
PTOM 16
GROENLAND 2
FIN 866
RELEX 1222**

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	4. listopada 2024.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2024) 437 final
Predmet:	IZVJEŠĆE KOMISIJE VIJEĆU o provedbi financijske pomoći koja se pruža prekomorskim zemljama i područjima u skladu s Odlukom o prekomorskom pridruživanju, uključujući Grenland, i u okviru 11. Europskog razvojnog fonda za 2023.

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2024) 437 final.

Priloženo: COM(2024) 437 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 4.10.2024.
COM(2024) 437 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE VIJEĆU

o provedbi financijske pomoći koja se pruža prekomorskim zemljama i područjima u skladu s Odlukom o prekomorskom pridruživanju, uključujući Grenland, i u okviru 11. Europskog razvojnog fonda za 2023.

**Izvješće o provedbi financijske pomoći koja se pruža
prekomorskim zemljama i područjima u skladu s
Odlukom o prekomorskom pridruživanju, uključujući Grenland, i
u okviru 11. Europskog razvojnog fonda za 2023.**

Uvod

Godina 2023. treća je godina provedbe sedmogodišnjeg razdoblja u odnosima između Europske unije (EU) i 13 prekomorskih zemalja i područja (PZP-ovi), koje je započelo donošenjem Odluke o prekomorskom pridruživanju, uključujući Grenland, iz 2021. (DOAG)¹.

Partnerstvo između PZP-ova i EU-a temelji se na dijelu IV. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i DOAG-u, donesenom na temelju članka 203. UFEU-a. U skladu s člankom 1. DOAG-a svrha je te odluke podupirati održivi razvoj PZP-ova i promicati vrijednosti Unije u cijelom svijetu.

DOAG-om se dva prethodna instrumenta, prethodna Odluka o prekomorskom pridruživanju² uz potporu Europskog razvojnog fonda i dodatna Odluka o Grenlandu³, financirana iz proračuna EU-a, „ujedinjuju” u jedinstveni instrument s istim izvorom financiranja (proračun EU-a) koji će sad koristiti svi PZP-ovi.

Novom odlukom osigurava se osnova za programiranje suradnje s PZP-ovima u razdoblju 2021. – 2027., koja se temelji na opsežnom političkom dijalogu i dijalogu o politikama. Za provedbu DOAG-a u tom razdoblju dodijeljeno je 500 milijuna EUR.

Kako bi se uzele u obzir posebne potrebe i poteškoće PZP-ova, suradnja u razdoblju 2021. – 2027. fokusirana je na aktivnosti od zajedničkog interesa za PZP-ove i EU. Na temelju višegodišnjih okvirnih programa (MIP-ovi), kao prioritetna područja za suradnju u okviru DOAG-a ističu se zelena tranzicija, digitalizacija, zapošljavanje i rast te ljudski razvoj. Do kraja 2023. doneseno je svih 16 MIP-ova – 12 teritorijalnih i jedan regionalni MIP za Francuska Južna i Antarktička Područja⁴, dva regionalna MIP-a za regije Kariba i Pacifika i jedan unutarregionalni MIP, od kojih su dva MIP-a donesena 2023. (jedan za otoke Wallis i Futunu i jedan unutarregionalni)⁵.

Niz mjera financiranih iz 11. Europskog razvojnog fonda nastavio se provoditi 2023. na temelju prethodne odluke o PZP-ovima⁶.

Stoga su ovim izvješćem obuhvaćene mjere i potpora u 2023. predviđene objema odlukama:

- u **dijelu I.** ovog Izvješća istaknut je napredak ostvaren 2023. u okviru prethodne Odluke o prekomorskom pridruživanju i 11. ERF-a,
- u **dijelu II.** opisan je napredak u provedbi Odluke o prekomorskom pridruživanju, uključujući Grenland (DOAG), u skladu s člankom 86.,

---

¹ Odluka Vijeća 2021/1764 od 5. listopada 2021. o pridruživanju prekomorskih zemalja i područja Europskoj uniji, uključujući odnose između Europske unije, s jedne strane, te Grenlanda i Kraljevine Danske, s druge strane (Odluka o prekomorskom pridruživanju, uključujući Grenland).

² Odluka Vijeća 2013/755/EU o pridruživanju prekomorskih zemalja i područja Europskoj uniji.

³ Odluka Vijeća 2014/137/EU o odnosima između Europske unije, s jedne strane, te Grenlanda i Kraljevine Danske, s druge strane.

⁴ *Terres australes et antarctiques françaises* (TAAF).

⁵ Dodatne informacije o PZP-ovima i donesenim MIP-ovima potražiti na: [Prekomorske zemlje i područja – Europska komisija \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eip/).

⁶ Vidjeti bilješku 3.

- u **dijelu III.** istaknut je napredak ostvaren 2023. u okviru dijaloga između EU-a i PZP-ova,
- u **dijelu IV.** naveden je pregled sljedećih koraka za 2024. i dalje,
- u **Prilogu** se navode pojedinosti o financijskoj pomoći pruženoj PZP-ovima 2023.

I. SURADNJA U OKVIRU 11. ERF-a za PZP-ove 2023.

Financijska sredstva u okviru 11. ERF-a za PZP-ove (prethodna Odluka o prekomorskom pridruživanju)

Sredstva 11. ERF-a dostupna PZP-ovima u razdoblju 2014. – 2020. dodijeljena su u skladu s Prilogom II. prethodnoj Odluci o prekomorskom pridruživanju kako slijedi:

- 229,5 milijuna EUR za teritorijalnu (bilateralnu) suradnju,
- 100 milijuna EUR za regionalnu suradnju i suradnju „svih PZP-ova”,
- 21,5 milijuna EUR za financiranje humanitarne pomoći i pomoći u nuždi,
- 5 milijuna EUR za financiranje kamatnih subvencija i tehničku pomoć povezanu s investicijskim instrumentom za PZP-ove,
- 8,5 milijuna EUR za studije i tehničku pomoć.

Šesnaest PZP-ova ispunjavalo je uvjete za teritorijalnu dodjelu u okviru 11. ERF-a. Osim triju regionalnih programa samo jedan tematski program za „sve PZP-ove” (Green Overseas, koji je u tijeku) potiče suradnju među PZP-ovima.

PZP-ovi Ujedinjene Kraljevine i dalje su mogli koristiti sredstva ERF-a do zaključenja svih programa koji su bili u tijeku.

Stanje 2023.

a) Teritorijalna suradnja

Dodjele u okviru teritorijalnih programa Arube i Bonairea nastavile su se provoditi 2023., dok je suradnja sa Sint Maartenom i Curaçaom još bila u vrlo ranoj fazi.

• Karipska regija:

Aruba je nastavila provedbu programa za visoko obrazovanje (12,29 milijuna EUR isplaćeno do kraja 2023.) uvođenjem sveučilišnog kurikulumu za znanost, tehnologiju, inženjerstvo i matematiku (STEM) i dovršetkom infrastrukturnih radova za fizičku uspostavu novog fakulteta i laboratorijâ, koji će biti službeno otvoreni 2024.

U **Bonaireu** je unaprijeđena provedba programa proračunske potpore za mlade (2,21 milijun EUR isplaćeno do 2023.) i očekuje se da će završiti 2024.

Sint Maarten je 2023. nastavio raditi na natječajnoj dokumentaciji za provedbu mjere u sektoru vodoopskrbe i odvodnje za razvoj prekogranične suradnje sa susjednim Saint-Martinom (jednom od najudaljenijih regija EU-a), koja se provodi uz potporu tehničke pomoći. Sint Maarten je u okviru odgovora na katastrofe i jačanja otpornosti primio i sredstva iz omotnice za hitne slučajeve 11. ERF-a (4,87 milijuna EUR isplaćeno do 2023.) za izgradnju skloništa za hitne situacije.

U **Curaçau** se u okviru programa za jačanje otpornosti otoka nastavilo raditi na pripremi natječajne dokumentacije nakon sklapanja sporazuma o financiranju krajem 2021. Očekuje se da će se ugovor potpisati 2024.

b) Regionalna suradnja

• Pacifik

Kad je riječ o Pacifiku, regionalni program suradnje PROTEGE (regionalni projekt pacifičkih područja za održivo upravljanje ekosustavima, 36 milijuna EUR) usmjeren je na borbu protiv klimatskih promjena i propadanja ekosustava. Konkretni rezultati programa PROTEGE imaju vrlo praktične namjene, uključujući razmjenu najboljih primjera iz poljoprivredne i ribarske prakse među pacifičkim PZP-ovima. Sporazum o financiranju produljen je do listopada 2024. kako bi se dobilo više vremena za provedbu mjera.

• Karibi

Program RESEMBID (*Resilience, Sustainable Energy and Marine Biodiversity* – otpornost, održiva energija i morska bioraznolikost, 42,67 milijuna EUR, od čega 2,67 milijuna EUR iz omotnice B kao potpora za borbu protiv bolesti COVID-19) na Karibima usmjeren je na jačanje otpornosti, održivu energiju i morsku bioraznolikost. Dok se na razini svakog područja teritorijalnim djelovanjima lokalno podupiru održive javne politike u ciljnim područjima, regionalnim djelovanjima jača se opći učinak intervencije ujedinjavanjem iskustava i praktičnog znanja te razmjenom znanja i uzajamnim učenjem na svim područjima. Provedba se ubrzanim tempom nastavila 2023. u okviru 47 projekata financiranih bespovratnim sredstvima koji su obuhvaćali sva područja korisnike (trenutačno se provodi 40 projekata, a sedam ih je dovršeno). Program je postigao i znatne rezultate u području otpornosti i pripravnosti na katastrofe, posebno dijagnostičkim izvješćima o pripravnosti u kriznim situacijama i odgovoru na katastrofe u svim PZP-ovima te produbljenim partnerstvom s Karipskim instrumentom za osiguranje rizika od katastrofa (CCRIF). Dovršena je provedba svih mjera u području pripravnosti na katastrofe. Dosad je isplaćeno 23,33 milijuna EUR.

• Indijski ocean

Unatoč znatnim logističkim ograničenjima i početnim poteškoćama zbog pandemije bolesti COVID-19 projekt RECI (obnova otočkih ekosustava u Indijskom oceanu, 4 milijuna EUR) u okviru 11. ERF-a nastavio se provoditi punom brzinom cijelu 2023. Velik dio sredstava dodijeljen je 2023. u okviru pripreme i provedbe operacije iskorjenjivanja (deratizacije) na otoku Amsterdamu. Vrijedi istaknuti niz komunikacijskih mjera: komunikacijski planovi za operacije na otocima Tromelinu i Amsterdamu i objavljivanje članaka te izrada brošure, pečata i nekoliko videozapisa za projekt RECI. Još u srpnju 2022. potpisana je izmjena sporazuma o financiranju kojom je razdoblje provedbe produljeno za 20 mjeseci (do siječnja 2025.) kako bi se omogućio dovršetak svih planiranih mjera.

• Tematski program za sve PZP-ove Green Overseas – GO

Program s proračunom od 17,8 milijuna EUR, koji se financira u okviru 11. ERF-a, obuhvaća PZP-ove EU-a i britanska prekomorska područja. Svrha mu je poticanje održive energije i otpornosti na klimatske promjene. Instrument za GO koji se temelji na potražnji pokrenut je 2023. Zahvaljujući tomu odabrana su ukupno 33 pojedinačna projekta za razne studije ili tehničku pomoć usmjerenu na mjere koje su izravno povezane s klimatskim promjenama. Izrađene su internetske stranice i internetska platforma. U okviru projekta organizirano je i popratno događanje na konferenciji COP 28 u Dubaiju o ulozi višedimenzionalnog indeksa

ranjivosti (MVI) u poticanju financiranja za jačanje otpornosti. Ta je mjera dovela i do potrebe za organizacijom foruma posvećenog financiranju borbe protiv klimatskih promjena za PZP-ove, koji će se održati u listopadu 2024. u Bruxellesu.

c) Tehnička pomoć i institucionalna podrška

Mreža mladih prekomorskih zemalja i područja (OCT-YN) pokrenuta je 2022., a financira se u okviru Instrumenta za tehničku suradnju 11. ERF-a u iznosu od 560 000 EUR. Provodi se tri godine.

Odabrana je prva skupina od 25 mladih osoba (u dobi od 20 do 28 godina) iz 10 PZP-ova radi sudjelovanja u jednogodišnjem programu učenja o partnerstvu između EU-a i PZP-ova i funkcioniranju europskih institucija uz povezivanje s mladim istomišljenicima iz drugih PZP-ova.

Ta prva skupina uspješno je završila svoj mandat 2023. te je odabrana nova skupina od 25 mladih osoba iz **svih 13 PZP-ova pridruženih EU-u**. U okviru svojeg jednogodišnjeg mandata članovi Mreže mladih PZP-ova imali su priliku obaviti jednotjedni studijski posjet Bruxellesu u listopadu 2023., prisustvovati raznim internetskim seminarima i internetskim sastancima, sudjelovati u događanjima povezanim s PZP-ovima i/ili mladima posvećenima temama od interesa te surađivati na doprinosu za forum PZP-EU (održanom u Bruxellesu u veljači 2024.).

d) Europska investicijska banka (EIB)

Investicijskim instrumentom za PZP-ove (sredstva u iznosu od 48,5 milijuna EUR), kojim je upravljao EIB u skladu s prethodnom Odlukom o prekomorskom pridruživanju iz 2013., osigurana su financijska sredstva za subvencioniranje kamatnih stopa i tehničku pomoć (5 milijuna EUR). EIB je dopunio financiranje instrumenta vlastitim sredstvima (do 100 milijuna EUR). Instrument je prestao postojati u okviru novog DOAG-a i operacije su zaključene 2020. i 2021.

U skladu s ugovorom o prijenosu između Komisije, Ujedinjene Kraljevine i EIB-a, koji je potpisan u veljači 2023., neto vraćena sredstva koja proizlaze iz investicijskog instrumenta za PZP-ove dodat će se kao godišnja nadopuna nedodijeljenih sredstava u okviru DOAG-a. Do 2027. očekuju se vraćena sredstva u iznosu od oko 35 milijuna EUR, od čega je do kraja 2023. primljeno 13,6 milijuna EUR.

PZP-ovi sad ispunjavaju uvjete za predlaganje projekata u okviru novog instrumenta InvestEU na natjecateljskoj osnovi jer im se više ne dodjeljuju namjenska sredstva. Potpora se pruža kad god je to moguće. Na primjer, 2023. je uz pomoć Komisije u Francuskoj Polineziji i Novoj Kaledoniji održana misija EIB-a za promicanje sudjelovanja pacifičkih PZP-ova.

II. SURADNJA U OKVIRU NOVE ODLUKE O PZP-ovima 2023.

Financijska sredstva u okviru DOAG-a

Iznos od 500 milijuna EUR dostupan PZP-ovima u razdoblju 2021. – 2027. podijeljen je na sljedeće dodjele na temelju Priloga I. Odluci:

- 164 milijuna EUR za teritorijalne (bilateralne) dodjele PZP-ovima osim Grenlanda,
- 225 milijuna EUR za teritorijalnu (bilateralnu) dodjelu Grenlandu,

- 76 milijuna EUR za regionalnu suradnju, od toga 15 milijuna EUR za unutarregionalnu suradnju PZP-ova sa susjedima koji nisu PZP-ovi,
- 22 milijuna EUR za studije i mjere tehničke pomoći,
- 13 milijuna EUR nedodijeljenih sredstava za nepredviđene okolnosti, nove izazove i nove međunarodne inicijative i prioritete.

Vraćena sredstva iz ugašenog investicijskog instrumenta za PZP-ove kojim je upravljao EIB dodat će se, po njihovoj uplati, nedodijeljenim sredstvima.

Dvanaest (od 13) PZP-ova ispunjava uvjete za bilateralnu dodjelu u okviru DOAG-a, definiranu u skladu s kriterijima utvrđenima u Odluci. Francuska Južna i Antarktička Područja, jedini nenaseljeni PZP, smatraju se regijom za potrebe prihvatljivosti za financiranje u skladu s člankom 84. stavkom 1. DOAG-a, čime ostvaruju korist od posebnog regionalnog programa umjesto bilateralne dodjele.

Trima regionalnim programima za Karibe, Pacifik i Indijski ocean nastoji se poticati suradnja PZP-ova iz iste regije koji dijele slične izazove i prioritete. Mjerama koje se financiraju iz regionalnih dodjela podupire se razrada i provedba sveobuhvatnih regionalnih programa i projekata za prevladavanje tih izazova. Važna novost DOAG-a jest **unutarregionalna omotnica** kojom se izdvajaju sredstva za poticanje suradnje između PZP-ova i njihovih susjednih afričkih, karipskih i pacifičkih država (država AKP-a) i/ili ostalih trećih zemalja, kao i najudaljenijih regija EU-a.

Stanje 2023.

a) Teritorijalna suradnja

Programiranje teritorijalnih dodjela za PZP-ove završilo je 2023. Sad su uspostavljeni **svi teritorijalni višegodišnji okvirni programi (MIP-ovi)**, a 2023. donesen je posljednji MIP za otoke Wallis i Futunu, kojim se potiče socioekonomski razvoj usmjeren na održivi turizam (20,4 milijuna EUR).

Provedba dodijeljenih sredstava za suradnju za razdoblje 2021. – 2027. znatno je napredovala 2023.: do kraja te godine odobrena su tri višegodišnja akcijska plana (Digitalizacija na temelju plana e-uprave za Arubu – 14,2 milijuna EUR, Obrazovanje za Grenland za 2024. i 2025. – 71,25 milijuna EUR i Mjere potpore za 2023. i 2024. – 3,4 milijuna EUR), kao i dva godišnja akcijska plana (Vodoopskrba i odvodnja za Bonaire – 4,6 milijuna EUR, Zeleni rast za Grenland – 22,5 milijuna EUR). Prioritetna područja tih mjera potpuno su u skladu s prioritetima zelenog plana, kao i s programima digitalnog doba te zapošljavanja i rasta. Donošenjem tih mjera ukupne obveze u razdoblju 2021. – 2023. već su dosegnule 42 % ukupne omotnice DOAG-a od 500 milijuna EUR. Treba napomenuti da su teme povezane sa zelenim planom uvrštene u 14 od 16 donesenih MIP-ova. To znači da će se oko 47 % ukupnih sredstava iz DOAG-a mobilizirati za suradnju u okviru zelenog plana (npr. u području obnovljive energije, bioraznolikosti, smanjenja rizika od katastrofa, održive poljoprivrede, upravljanja otpadnim vodama i zelenog rasta).

Kad je riječ o karipskim PZP-ovima, 2023. potpisana su tri sporazuma o financiranju, o održivoj i obnovljivoj energiji za Sabu (4,1 milijun EUR), o održivoj energiji za Sveti Eustazije (2,9 milijuna EUR) i o upravljanju rizicima od katastrofa za Sveti Bartolomej (2,5 milijuna EUR). Prve isplate u iznosu od 2,5 milijuna EUR za Sabu i 0,25 milijuna EUR za Sveti Bartolomej izvršene su 2023.

Kad je riječ o pacifičkim PZP-ovima, 2023. potpisana su dva sporazuma o financiranju, o održivom upravljanju vodama za Francusku Polineziju (31,1 milijun EUR) i o energetske tranziciji za Novu Kaledoniju (30,9 milijuna EUR). Prva isplata u iznosu od 6 milijuna EUR prenesena je Francuskoj Polineziji 2023.

Sveti Petar i Mikelon nastavlja punom brzinom provoditi svoj program proračunske potpore za održivi turizam. U 2023. donesene su važne mjere u korist održivog razvoja, kao što su izrada višegodišnjih programa u području energije, promicanje održivog turizma i potpora energiji iz obnovljivih izvora. Kad je riječ o gospodarskoj diversifikaciji, provedene su inicijative za otvorene podatke i strategija za jačanje privlačnosti poduzetništva te je pokrenuta platforma za skupno financiranje. Osim toga, radilo se na promicanju uključivosti u okviru programa potpore, osposobljavanja i inicijativa za poboljšanje zapošljivosti mladih i osoba s invaliditetom. Točnije, proračunska potpora EU-a omogućila je osposobljavanje 421 mlade osobe (od njih 807 među 5974 stanovnika). Prva isplata od 7 milijuna EUR izvršena je 2023.

U **Grenlandu** je proračunska potpora za obrazovanje, donesena 2021., završila zadnjom isplatom u ukupnom iznosu od 27,8 milijuna EUR, od čega je 5,3 milijuna EUR isplaćeno za varijabilnu tranšu. U okviru tog programa ostvaren je napredak, među ostalim u smislu korištenja informatičkih rješenja kao odgovor na manjak učitelja i nastavnika, bolje koordinaciji sektora i poticanja inovativnih vještina.

Novi obrazovni program za razdoblje 2023. – 2024. usmjeren je na prekvalifikaciju i usavršavanje, poboljšane kurikule za strukovno obrazovanje i dobrobit studenata na temelju nove grenlandske strategije za obrazovanje. Provedba je započela u prvoj polovini 2024.

Mjera u novom prioritetnom području zelenog rasta donesena je 2023. uz iznos od 22,5 milijuna EUR. Njome će se poticati suradnja u području održive energije, sirovina, okoliša i istraživanja. U skladu sa strategijom EU-a Global Gateway očekuje se da će se stvoriti snažnije uporište za EU u Grenlandu kako bi se postigao napredak u zelenoj tranziciji, npr. u ključnom području kritičnih sirovina, u skladu s Memorandumom o razumijevanju o lancima vrijednosti održivih sirovina potpisanim u studenom 2023.

U 2023. nastavile su se pripreme za otvaranje Ureda Europske komisije u Nuuku, koji je službeno otvoren 15. ožujka 2024. Ured će olakšati upravljanje znatnom potporom EU-a Grenlandu (225 milijuna EUR u okviru DOAG-a) i doprinijeti produbljivanju našeg partnerstva, među ostalim u okviru dijaloga o politikama, u suradnji s posebnim izaslanikom EU-a za pitanja povezana s Arktikom. Nadalje, Ured će pružati informacije i poticati privatna i javna ulaganja EU-a u Grenlandu u suradnji s relevantnim službama Komisije i drugim partnerima, uključujući Europsku investicijsku banku, uzimajući u obzir primjenjive financijske instrumente EU-a i potporu provedbi prioriteta strategije Global Gateway.

b) Regionalna suradnja

Sad su uspostavljeni i svi regionalni MIP-ovi, a 2023. donesen je preostali unutarregionalni MIP⁷. Regionalni MIP za Karibe, usmjeren na održivo upravljanje prirodnim resursima, donesen je još 2022., a 2023. pokrenuta je misija za pripremu mjera za njegovu provedbu. Rad na pripremi mjera za provedbu MIP-a za Francuska Južna i Antarktička Područja nastavio se 2023. kako bi se te mjere donijele 2024. Među glavnim ciljevima bit će im očuvanje bioraznolikosti i ekoloških funkcija morskog okoliša Francuskih Južnih i

---

⁷ MIP-ovi za pacifičku regiju (sustavi zelene i plave hrane) i za Francuska Južna i Antarktička Područja (bioraznolikost) doneseni su još 2021.

Antarktičkih Područja, kao i jugozapadnog Indijskog oceana. Te godine nastavilo se i oblikovanje mjera za regionalni MIP za Pacifik.

Osim toga, kako bi se pospješila regionalna integracija PZP-ova u njihovim regijama i reagiralo na globalne probleme, kao što su klimatske promjene, gubitak bioraznolikosti i nesigurnost opskrbe hranom, te kako bi se radilo na postizanju održivog razvoja s boljom povezanošću, u okviru DOAG-a izdvojena su namjenska sredstva za unutarregionalnu suradnju. U tu je svrhu predviđena omotnica od 15 milijuna EUR, a odgovarajući MIP donesen je u studenom 2023. Komunikacija s PZP-ovima u svakoj regiji o programiranju tih sredstava započela je u posljednjem tromjesečju te godine.

c) Tehnička pomoć i institucionalna podrška

Mobilizacija tehničke pomoći nastavila se 2023., posebno kako bi se tijela PZP-ova poduprlo u postupku oblikovanja novih mjera za Bonaire, Arubu, Francuska Južna i Antarktička Područja, Wallis i Futunu, Grenland i regionalni program za Karibe. Potpora je obuhvaćala i početnu fazu organizacije godišnjeg foruma PZP-EU u Bruxellesu u veljači 2024., za koji je u studenom 2023. sklopljen ugovor s pružateljem usluga. Odabrana je i specijalizirana agencija koja će provođenjem komunikacije kampanje poticati partnerstvo između PZP-ova i EU-a. U okviru Instrumenta za tehničku suradnju (TCF) 2023. ukupno je isplaćeno 0,9 milijuna EUR.

Osim toga, EU je 2023. pružio tehničku pomoć Udruženju prekomorskih zemalja i područja (OCTA) u organizaciji međuinstitucijskog dijaloga s EU-om i ministarske konferencije OCTA-e održane na marginama foruma PZP-EU u veljači 2024. u Bruxellesu. Kako je navedeno u nastavku, ozbiljni administrativni i institucionalni nedostaci unutar OCTA-e cijele su godine otežavali učinkovitije i tečnije vođenje dijaloga između PZP-ova i EU-a.

Udruženje prekomorskih zemalja i područja (OCTA)

Komisija već dugo uvelike podupire Udruženje prekomorskih zemalja i područja (OCTA) jer je svjesna njegove važnosti za provedbu partnerstva između EU-a i PZP-ova. Umjesto dotadašnjeg pružanja tehničke pomoći 2018. je na OCTA-in zahtjev počela financirati tekuće troškove Tajništva OCTA-e na temelju ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

OCTA ima sjedište u Bruxellesu i pravni oblik privatnog subjekta u okviru belgijskog prava (neprofitna organizacija). Od 2020. suočava se sa sve većim unutarnjim administrativnim problemima, koji su 2022. doveli do zamrzavanja njezina bankovnog računa, koji je službeno deblokiran tek u svibnju 2023. Zbog toga Tajništvo OCTA-e većim dijelom 2022. i 2023. nije moglo raditi, a uvjeti za potpisivanje novog ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava 2023. nisu bili ispunjeni.

Komisija je 2023. provela reviziju ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za 2020. i 2021. i OCTA-i dostavila preliminarne nalaze. Za 2022. je od OCTA-e primila detaljno izvješće o provjeri rashoda. Savjetovanje Komisije i OCTA-e na tu temu je u tijeku.

Komisija je OCTA-u potaknula da na odgovarajući način unaprijedi svoje sustave unutarnje kontrole, svoj administrativni kapacitet i prakse upravljanja. U tom je kontekstu OCTA 2023. provela savjetovanje sa svojim članovima i pripremila strateško ažuriranje svoje strategije za razdoblje 2021. – 2027., s težištem na institucionalnim i administrativnim pitanjima.

III. DIJALOG MEĐU INSTITUCIJAMA 2023.

U DOAG-u su definirana tri tijela dijaloga (članak 14.):

Forum PZP-EU

Godišnji forum najviše je političko tijelo dijaloga između PZP-ova i EU-a. Izdanje za 2023. prvotno je planirano u posljednjem tromjesečju 2023., ali je odgođeno za veljaču 2024., pri čemu je Grenland predsjedavao OCTA-om prema načelu rotacije.

Trilateralna savjetovanja / tripartitni sastanci

Tri tripartitna sastanka Komisije (predsjedatelj), predstavnika PZP-ova i država članica s kojima su povezani organizirana su 2023. u Bruxellesu (u ožujku, lipnju i listopadu, svi u hibridnom obliku). Poslužili su kao platforma za dijalog o politici radi razmjene relevantnih informacija, promišljanja o prioritetnim temama od zajedničkog interesa i praćenja napretka u provedbi Odluke o pridruživanju. Nadalje, omogućili su zajednički rad na idejama o tome kako oblikovati ulogu PZP-ova u strategiji Global Gateway te produbiti dijalog i djelovanje u području ulaganja. Raspravljalo se i o ostalim pitanjima, kao što su stanje institucija OCTA-e, stanje pripreme i daljnji koraci u provedbi omotnice DOAG-a za unutarregionalnu suradnju, priprema komunikacijske kampanje za sve PZP-ove i predstavljanje pilot-inicijative PZP-ova i najudaljenijih regija o kulturi (Archipel). Naposljetku, tripartitni sastanak održan u listopadu omogućio je utvrđivanje zajedničkih prioriteta za forum PZP-EU održan u veljači 2024. u Bruxellesu, razmjenu mišljenja o planiranom osposobljavanju PZP-ova za njihovo pojačano sudjelovanje u horizontalnim programima EU-a te obavješćivanje država članica i područja o tekućim aktivnostima u okviru projekta Mreže mladih PZP-ova.

Ad hoc radne skupine partnerstva

Radne skupine partnerstva temelje se na potražnji i 2023. nisu organizirani sastanci.

U dijalogu među institucijama 2023. nedostajalo je proaktivnosti i koordinacije OCTA-e zbog njezinih administrativnih problema.

IV. POGLED U BUDUĆNOST

Dovršeno je programiranje dodijeljenih sredstava u okviru DOAG-a, osim za nedodijeljena sredstva u okviru DOAG-a, Prilog I. (vidjeti u nastavku).

Predviđene su dvije nove provedbene mjere za 2024.: i. regionalna mjera za Karibe u području sigurnosti opskrbe hranom, vode i bioraznolikosti (21 milijun EUR) i ii. socioekonomski razvoj za Wallis i Futunu (20,4 milijuna EUR). Oblikovanje regionalne mjere za Pacifik u području održivih prehrambenih sustava (36 milijuna EUR) dovršit će se 2024., a službeno će se donijeti početkom 2025.

Usto, provedba mjera koje nisu dovršene u okviru prethodne Odluke o prekomorskom pridruživanju (11. ERF), odnosno tematskog programa Green Overseas i regionalnog programa RESEMBID, nastaviti će se do njihova dovršetka.

Još jedan prioritet za 2024. nastavak je rada na pripremi mjera u okviru unutarregionalnog MIP-a. Počet će se razmatrati i kako iskoristiti nedodijeljena sredstva u okviru DOAG-a u skladu s prioritetima strategije Global Gateway i po mogućnosti u kombinaciji s regionalnim/unutarregionalnim dodjelama.

Za 2024. i ubuduće bit će važno bolje strateški iskoristiti izvrsne odnose PZP-ova i EU-a te dodatno ojačati ulogu PZP-ova u relevantnim regionalnim strategijama EU-a, među ostalim za Arktik, indo-pacifičku regiju i Latinsku Ameriku, te u Sporazumu iz Samoe. Programi teritorijalne/bilateralne suradnje dobro su usklađeni sa strategijom Global Gateway, a još jedan prioritet mjera EU-a bit će promicanje bliskijih obostrano povoljnih regionalnih partnerstava između PZP-ova i njihovih susjednih zemalja i područja, uključujući države

AKP-a i države koje ne pripadaju AKP-u, kao i najudaljenije regije. Kao horizontalni prioritet za naše partnerstvo neophodan će biti i kontinuirani angažman mladih.

Komunikacijska kampanja pokrenuta 2023. dodatno će poboljšati informiranost i predodžbu javnosti o partnerstvu između PZP-ova i EU-a. Tome će pridonijeti i namjenske aktivnosti osposobljavanja kojima će se jačati kapaciteti PZP-ova kako bi više sudjelovali u horizontalnim programima EU-a.

Komisija će nastaviti surađivati s OCTA-om, među ostalim u okviru trilateralnih savjetovanja, na daljnjim revizijama i provjerama rashoda za bespovratna sredstva za 2020., 2021. i 2022. Izradit će se i program pružanja namjenske tehničke pomoći OCTA-i u provedbi reformi i statutarnih aktivnosti.

Sljedeći forum PZP-EU, koji će se održati u Arubi 2025., bit će prilika za procjenu napretka u provedbi financijske suradnje u okviru DOAG-a, raspravu o temama od zajedničkog interesa i strateško usmjeravanje partnerstva između EU-a i PZP-ova.